

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Društvo „Pravnik“ v minolem letu.

To velevažno strokovno znanstveno društvo imelo je sinoči v klubni sobi pri „Slonu“ svoj redni občni zbor. Ker je bilo delovanje društva v minolem letu izredno pomembno za razvoj slovenskega jezika, ter vsled tega tudi za kulturno napredovanje našega naroda, dolžnost nam je poročati o tem zborovanju obširneje in na odličnem mestu. Otvoril je zborovanje, katerega se je udeležilo 27 društvenikov s primernim nagovorom predsednik g. dr. Papež naglašujoč, da je uprav danes poteklo društvu 4. leto svojega obstanka. Društvo „Pravnik“ stavilo si je tačas dvojno nalogo: da omogoči nadaljnje izdavanje strokovnega glasila „Slovenski Pravnik“ in da priredi toli potrebno slovensko pravno terminologijo. Danes sme društvo ponosno izjaviti, da je izvršilo obe, za splošni narodni napredek toli važni nalogi. „Slov. Pravnik“ tiska se v 400 izvodih in obstanek mu je hvala vrlim za stvar vnetim sotrudnikom zagotovljen. A tudi pravna terminologija je skoro dovršena in liki graditelj ponosnega poslopja sme danes društvo zasaditi na svojo kulturno zgradbo smerečico in trobojnico. — Konečno omenja predsednik smrti odličnih društvenikov in sotrudnikov gg. dra. Skofiča, c. kr. okrajnega sodnika v Škofj. loki in dra. Fr. Grosa, c. kr. okrajnega sodnika v Idriji, katera je društvo dostojno spremilo k zadnjemu počitku ter prosi, da navzočniki iznova izpovedajo svoje sožalje nad to bridko dvojno izgubo s tem, da vstanejo raz sedeže.

K drugi točki dnevnega reda prečita odborik g. dr. Babnik poročilo na Dunaj preselivšega se društvenega tajnika g. dr. Majarona. Iz tega obširnega poročila posnamemo nastopne najzanimivejše točke: V teku leta vršile so se vsled preselitve v odboru nekatere spremembe, izmed katerih je najvažnejša ta, da se je uredništvo društvenega glasila, ker je g. dr. Majaron zapustil Ljubljano, poverilo gg. dru. M. Pirca in V. Supanu. Društveno glasilo „Slovenski Pravnik“ je čast društveni organizaciji in trudoljubivim sodelovalcem — kakor je že gosp. predsednik naglašal — tudi v minolem letu vrlo uspeval ter stoji sedaj na trdnih nogah. Posebno pomembno pa je bilo to leto gledé prireditve slovenske pravne terminologije. Na lanske skupščini

konstatovalo se je, da so izpiski iz državnih in deželnih zakonikov, katere so društveniki skoro dve leti prirejivali, kar se tiče vnanje uredbe, skoro popolnoma urejeni. Za podrobno razvrstitev ogromnega materijala si je potem stekel izrednih zaslug g. c. kr. avskultant Milčinski. Sedaj pa je bilo treba iskati moža, ki bi to po vnanjem urejeno terminologijsko gradivo pretehtal gledé notranje vrednosti, je tudi popolnil, s kratka, ki bi dovršil zadnje a najtežavnejše in najvažnejše delo. Z nekako bojzljivostjo gledal je odbor v bližnjo bodočnost, ker v naših razmerah gotovo ni lahko dobiti moža, ki bi se mogel izključno posvetiti takemu ogromnemu delu in je dovršiti v kar najkrajšem času. A tudi tu imel je odbor jako srečno roko. Poprosil je pri pravosodnem ministerstvu za jednega izmed treh pravosodnih uradnikov šestmesečnega dopusta v ta namen, da uredi naše terminologijsko gradivo za nemško-slovenski pravniški slovar. Ta prošnja se je hvala vnetemu podpiranju društvenega podnačelnika in državnega poslanca g. dr. Ferjančiča ugodno rešila in s 1. avgustom m. l. dovolil se je zaproseni šestmesečni dopust g. dr. J. Babniku, c. kr. sodnemu pristavu v Logatci, ki se je nemudoma preselil v Ljubljano ter se z vso gorečnostjo lotil dela, za katero je bil prav ta odlični pravniški pisatelj v prvi vrsti poklican. Odbor se je prepričal, da bo društvo hvala izredni vestnosti in marljivosti g. dra. Babnika skoro doseglo tudi v tem pogledu svoj smoter ter izreka imenovanemu gospodu že danes svoje neomejeno priznanje. Naša hvala pa gre tudi gosp. pravosodnemu ministru na uslugi, storjeni naši stvari in visokemu deželnemu zboru kranjskemu, ki je dovolil društvu že leta 1891. v svrhu prireditve pravne terminologije takoj podpore 500 gld. ter tudi lanske ponovljeno prošnjo društvenega odbora odstopil deželnemu odboru, ki jo bode v kratkem ugodno rešil. V tem pogledu se je v interesu stvari posebno trudil društveni predsednik, g. deželni poslanec in odborik dr. Papež.

Upati torej smemo, da bode terminologijski slovar tekom novega društvenega leta zagledal beli dan. Potem pa se bode tudi lahko zopet pričelo z izdavanjem slovenskih zakonov v priročni obliki, ki se je

pretrgalo začasno in dokler se po terminologiji oficijelno ne ustanove posamezni termini.

Na to omenja poročilo tajnikovo še, da gledé prireditve društvenih shodov društvo v minolem letu ni bilo tako srečno, kajti pravniški shod, ki se je imel vršiti na društvenem izletu v Laški trg in na katerem naj bi bili slovenski pravniški prviki ne-kako oficijelno označili gledé vprašanj, segajočih v pravniško stroko, se je v dvanaesti uri policijski prepovedal in ministerijalni rekurz društvenega odbora še danes čaka rešitve. Ta sfera odmevala je celo v našem parlamentu, kjer sta jo spravila že tudi brezuspešno na dan slovenska drž. poslanca gg. dr. Ferjančič in Šuklje in naloga novega odbora bo tudi, da v tej stvari stori v interesu društva, če treba tudi še zadnji korak.

Konečno predlaga tajnik omenivši še več manj važnih dogodkov in ukrepov, da skupščina blagovoli pritrditi nasvetu odborovemu, da naj se izreče topla zahvala društvu g. pravosodnemu ministru, ker je blagovoli dovoliti sodnemu uradniku dopust za urejevanje terminologijskega gradiva in isto tako zahvala visokemu deželnemu zboru oziroma odboru za gmotno podporo podeljeno društvu za pripravo nemško-slovenske pravne terminologije in da se o tej zahvali g. pravosodni minister in deželni odbor obvestita najdostojnejšim in najprimernejšim potom.

Zbor z glasno pohvalo odobri zares vestno poročilo tajnikovo ter pritrdi tudi konečnemu nasvetu odborovemu, po predlogu gosp. c. kr. deželno-sodnega svetnika Pleška pa se sklene še, da naj stopi društvo v dogovor z društvom „Narodni dom“ v svrhu, da se bodo tudi „Pravniku“ v „Narodnem domu“ odstopili primerni prostori.

Po predlogu g. drda. Kušarja izreče zbor še posebno zahvalo bivšemu tajniku in zares ne-umornemu in velezaslužnemu uredniku društvenega glasila g. dru. Majaronu.

Na to poroča g. dr. Babnik o napredovanju in sedanjem stanju dela za izdajo nove nemško-slovenske pravne terminologije. Temu poročilu, ki je zares veselo znamenje našega kulturnega napredovanja na polji pravniške vede, povzamemo nastopne najzanimivejše podatke: V teku dveh let izpisali so rodoljubni slovenski pravniški iz državnega in kranjskega deželnega zakonika na blizu 45.000 listkih

LISTEK.

Dvojna ljubezen.

Izvirna novela iz domačega življenja.

Spisal Ahasverus V.

(Dalje.)

IV.

V predvečer velikega semnja postavili so trgovci svoje, iz lesenih desk in iz plaht sestavljene prodajalnice na trgu ter radi varnosti polegli po vozovih zanje. Okoli jednajste ure pripóje več fantinov krog „vogala“; s hripavimi glasovi prepevajo nemške zabavljice slovenskim okoličanskim prodajalcem. Posebno glasen je mlad meščanski sin, ki je imel radi pretepanja že večkrat priliko seznaniti se s sodišča notranjimi prostori; kot besen je kričal: „Wo seid's, ihr windischen Hunde? Heraus mit euch, dass wir euch den Weg zeigen; wir brauchen keine windischen Hungerleider in unserer deutschen Stadt!“ S palico je tolkel po šotorih in deskah ter se tú in tam ustavil, kjer je vedel, da je kak slovenski trgovec. Iz nekega šotora se oglasi možki

glas, ki velí razgrajaču, naj miruje in ne bují mirnih, poštenih ljudij. A ravno tega si je želel surovež ter začne na nečuvén način psovati svojega dobrodušnega svarilca. Ko nemški fante ne odneha niti na ostrejše svarilo, skočita hlapec in njegov gospodar raz voz, da ga preženeta. Ko pa je začutil razgrajalec na svojem lici moč žuljeve slovenske roke, zapustila ga je vsa razsodnost; pograbil je nož in ga zabodel trgovcu v prsa. Ljudje so prihiteli na pomoč in izročili pretepača sodišču.

Jedva je dr. Jug prestopil zjutraj prag svoje pisarne, že mu naznani sodni sluga, kaj se je pri merilo in kakega tička ima v varstvu. Doktor Jug ukaže privést predenj razposajenega fantalina. Nekoliko trenutkov pozneje stoji pred njim znani mu razgrajalec in še predno ga more sodnik ogovoriti, zadere se nemškutarček z vso tisto slovečo predrznostjo, ki odlikuje to sprideno vejo človeškega zaroda: „Ich verlange vor einen deutschen Richter gestellt zu werden, da ich zu windischen Richtern kein Vertrauen habe.“ — Tolika predrznost iznenadila je dra. Juga, a vender ni nesramniku rekel ni besede, ampak le slugi ukazal, naj odpelje fantiča zopet v zapor ter mu da tri dni časa, da se

iztrezni. Celo nemškutarskemu pisarju, ki je časih rad popival in se bratil z obtožencem, zdelo se je dobro, da je nemškega fantiča zadela zaslužena kazen.

„Tak je sad nemške vzgoje in omike“, mislil je pristav stoječ pri oknu in gledaje po trgu vrvečo množico: „Kakó bi vender Serafina zagovarjala nemčurskega zločinca, ki se bo zdaj morda celó narodnim mučenikom prišteval?“

V tem je ustopila služkinja Zoránovih ter oddala Vidu novine, katere je izposojeval Milici; iz časopisa gledalo je pismo. Urno razreže zavitek, v roki ima več drobnih šmarnično duhtečih listkov s podpisom: Serafina Berger. Odslovil je služkinjo ter se obrnil v stran, da bi zapisnikar ne videl zaru-delega njegovega lica. Za kupom zakrivajočih ga debelih aktov sedé pri svoji mizi čita:

„Velecenjeni gospod doktor! Po naključji je tačas, ko vam je gospica Milica vrnila časopise, pri meni zaostala jedna številka, katero vam zdaj jaz hvaležno vračam, proseeč, da zamudo blagovoljno oprostite.

Rada bi porabila to nepričakovano naključje v pojasnitev neke zmote, v kar bi težko še kedaj

Dunaj 26. januarja. Govori se o odstopu ministra Bacquehema, baje zategadelj, ker so se z najvišjega mesta izrekli teški pomisleki glede vinske klavzule.

Pariz 26. januarja. Nova preiskava na podlagi najdenih Artonovih papirjev dognala toliko, da bo sodišče zahtevalo, naj se mu izroče še nekateri poslanci.

Napolj 26. januarja. Vsled izgredev dijakov ukazala vlada, da je vseučilišče začasno zapreti.

Kolonija 26. januarja. „Köln. Ztg.“ se poroča iz Peterburga, da je odstop poslanika Mohrenheima neizogiben in že sklenjen.

Narodno-gospodarske stvari.

— Nove tarife za blago uvedla bode južna železnica z dnem 1. aprila, kakor so v navadi pri večini državnih železnic v Avstriji. Prvi del novega cenika pride v veljavo v omenjenem času, drugi pa pozneje. Novi cenik določuje ceno za prevažanje blaga po teži blaga, dozda se je pa razločevalo več vrst blaga. Splošne cene pa se menda ne bodo dosti znižale in trgovini, posebno Tržaški tudi z novimi tarifi ne bode dosti pomagano in bode težko zmagoval Trst konkurenco Reško, dokler se temeljito ne preuredi oziroma ne znižajo izdatno tarifi južne železnice.

— Koliko se pokadi cigaret? Od leta do leta pokadi se v naši državi več cigaret, kar je deloma tudi znak lahkoživnosti našega časa, ki se odvrta od solidneje, a dražje smotke k cigaretam, ki je pa še mogoče še bolj potratna. Od l. 1887. se je pomnožilo število prodanih cigaret za 682 milijonov komadov, za katere se je skupilo skoro 5 $\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev. Stareji rod, ki je bil navajen smotke izumira, novi rod pa sega po cigaretah. Le tako se da tolmačiti velikanska poraba cigaret.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Loterijske srečke 25. januarja.

V Pragi: 19, 90, 75, 6, 1.

Tujci:

25. januarja.

Pri **Malič**: Pfeifferberger, Handl, Kaun, Wahlm, Törl, Oberbauer, Grenzer z Dunaja. — Dintrich, Eger, Miller iz Trsta. — Hofbauer, Heller iz Ljubljane.

Pri **Slonu**: Eisler iz Budimpešte. — Moline iz Tržiča.

Pri **južnem kolodvoru**: Pogačar iz Brežice. — Kambik iz Zagreba.

Umrli so v Ljubljani:

24. januarja: Jožef Tomšič, delavčev sin, 1 leto. Vožarski pot št. 3, tussis convulsiva.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. jan.	7. zjutraj	735.9 mm.	—12.4 C	sl. svz.	d. jas.	
	2. popol.	735.4 mm.	— 3.2 C	brevz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.7 mm.	— 8.6 C	sl. svz.	jasno	

Srednja temperatura —8.1°, za 6.3° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 23. januarja 1893.

	Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	438,747.000 gld. (— 14,670.000 gld.)
Zaklad v gotovini	289,188.000 „ (+ 17.000 „)
Portfelj	145,845.000 „ (— 11,554.000 „)
Lombard	21,203.000 „ (— 1,446.000 „)
Davka prosta bankovčeva rezerva	58,748.000 „ (+ 13,863.000 „)

Dunajska borza

dné 26. januarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.40 gld.	98.50 gld.
Srebrna renta	98.10 „	98.20 „
Zlata renta	116.45 „	116.70 „
5% marcna renta	101.05 „	101.05 „
Akcije narodne banke	998 — „	998 — „
Kreditne akcije	319 — „	320.25 „
London	120.85 „	120.85 „
Srebro	— „	— „
Napol.	9.62 „	9.62 „
C. kr. cekini	5.69 „	5.69 „
Nemške marke	59.25 „	59.25 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	146 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	193 „
Ogerska zlata renta 4%	— „	114 „ 25 „
Ogerska papirna renta 5%	— „	101 „ 40 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	130 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	— „	118 „ 75 „
Kreditne srečke	100 gld.	193 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „	24 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	151 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	— „	245 „ 50 „

MAGGIJEVA zabela za juhe

je posebno dobra za to, da se vsaka slaba juha učini jako slastno in močno. V steklenicah že od 45 kr. naprej pri L. Groetschel-u, lekarna „Pri Mariji pomagaj“. (21)

Pisar

s prav lepo in hitro pisavo, išče se za **advokatsko pisarno**. Mesečna plača 35 gld. — Ponudbe pod „Pisar 35“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (95—1)

Učenca,

ki je več slovenskega in nemškega jezika lepega vedenja in dobrega zdravja, vzprejme takoj

Fran Koj, trgovec.
Travnik pri Rakeku.

(60—3.)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času**.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inmost, Pariz, Line, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždani, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 08 „ dopoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropejski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—18)

Notarskega kancelista

vzprejme s 1. marcem notar v Ljubljani. Prosilci morajo se izkazati, da so že bili v jednaki službi, da so trezni, popolnoma sposobni, zanesljivi in da imajo lepo in hitro pisavo.

Ponudbe naj se določijo upravnistvu „Slov. Naroda“ do 10. februarja. (94—1)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kavčuka, gosja peresa, škripčna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kredo, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozorno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klinci, preparacijski zvezki, (1024) strgalni gumi. III. (20)

Razglas.

Letni semnji 30. januarja, 2. aprila, 30. junija in 16. septembra vsako leto vršili se bodo na Rakeku, kakor razvidno v Pratici, in **ne** v Planini, kakor pomotljivo naznanja Mohorska knjiga.

Podžupanstvo na Rakeku

dne 25. januarja 1893.

(93—1)

Albin Achtschin

trgovina z železjem

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8.

Prodaja po jako znižanih cenah vsake vrste **železja**, kmetijskega orodja, kuhinjske oprave, štedilnih ognjišč ter mnogovrstnega drugega orodja. (61—5)

Drsalnice halifaks po 1 gld.

Hišne telegrafe,

telefone

in strelovode

napeljuje po najnovejši, zanesljivo delujoči metodi in po najnižji ceni (92 1)

Josip Rebek

ključavničar v Ljubljani.

Vsa posamična dela so vedno v zalogi.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom taprirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter 10—15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančno** mera postelje v **notranji luči**. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapriran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za **vsako** posteljo navadne velikosti po **8 gld. 90 soldov**; z afrikom tapcirane in s evilhom preoblečene po **15 gld.** (714—50)

gradivo za pravno terminologijo. Prvo važno in zelo utrudljivo predhodno delo, to je vnanjo uredeitev materijala izvršil je, kakor že omenjeno, z izredno vestnostjo g. c. kr. avskultant Milčinski, ki je vrhu tega nabrano gradivo deloma tudi že gledé popolnosti pregledal in do črke G dopolnil. Ko je potem dobil v roko delo g. dr. Babnik, bila mu je prva skrb, da je na podlagi stare slovenske terminologije od l. 1853, dveh čeških terminologij in kazal v raznih znanstvenih delih popolnil nabrano gradivo v tem obziru, da je spravil vanj vse nemško, v pravno terminologijo spadajoče besedje. Pri tem delu pa se je prepričal, da se je pri izpisovanju zamenarila zlasti davčna in upravna stroka in v tem pogledu treba je bilo najprej popopolniti prvotno delo. Vrhu tega treba je bilo spraviti zlasti glede teh strok v gradivo tudi besede, katere je rodila živa praksa in katere so se vsled tega tudi med narodom že kolikor toliko udomačile. Referent obrnil se je vsled tega do rodoljubnih praktikov, ki so se tudi drage volje odzvali njegovi prošnji. Posebno zahvalo izreka g. c. kr. davčnemu kontrolorju Juvančiču v Ljutomeru, g. c. kr. okrajnemu komisarju A. Pircu na Krškem in g. c. kr. vladnem koncipistu Zúpneku v Logatci, ki so dopolnili v napominanem smislu materijal zlasti glede davčne stroke odnosno gledé deželne kulture, gozdnega in vodnega prava.

Ko se je potem gospod doktor lotil urejevanja samega, mu je bilo glavno navodilo, spraviti v sklad jezik slovenske pravniške prakse z jezikom državnega zakonika in narobe. To, kar praksa vseobče rabi, naj se brez pomislekov sprejme v slovar („nam diuturni mores, consensu utentium comprobati, legem imitantur“), ob jednem pa je jemati v poštev jezik v uradnih slovenskih izdajah zakonov. Terminologija naša naj bo v prihodnje slovenski praksi in prirejevalcem slovenskih uradnih izdaj zakonov nakako to, kar je v pandektih poglavje „de verborum significatione“.

Stopil je vsled tega urednik slovenske pravne terminologije v dogovor z urednikom slovenske izdaje državnega zakonika g. dr. Karlom Štrekeljem in ta vzajemnost rodila je že toliko sadu, da se bodo odslej v uradni slovenski izdaji državnih zakonov rabili le izrazi, obseženi v novi slovenski terminologiji, naobratno pa se bodo seveda v slovar v prvi vrsti sprejeli vsi dobri termini, kateri so založeni dosihdob v državnem zakoniku. Gledé dvomljivih terminov slišal bo g. referent še mnenje drugih odličnih slovenskih pravnikov in do konca junija t. l. bo v bistvu dovršena nova nemško-slovenska pravna terminologija, katera bo gledé popolnosti gradiva presegala vse druge nemško-slovenske posestrime, neizvzemši poljske in češke.

Zbor vzel je z navdušenjem na znanje prevesele poročilo neumornega g. urednika ter mu po predlogu g. predsednika izreče že sedaj svojo toplo zahvalo.

Potem poročal je blagajnik g. c. kr. notar Gogola o gmotnem stanju društva. Iz tega poročila posnamemo, da je imelo društvo „Pravnik“ v minolem letu uštevisi prispevke za terminologijo

1890 gld. 04 kr., izdatkov pa 1908 gld. 08 kr., tako da je primankljaj 18 gld. 04 kr., kateri se pokrije z lanskim prebitkom 116 gld. 12 kr. ter ostane torej koncem leta v društveni blagajni še 298 gld. 08 kr. Tudi poročilo blagajnikovo se je brez ugovora sprejelo ter po predlogu gosp. dra. Munde izrekla g. blagajniku in nekemu g. darovatelju zahvalo. Istotako izreče se zahvala temeljem poročila g. dra. Babnika g. dru. K. Štrekelju na njegovem trudu v prid terminologiji.

Sedaj vršila se je volitev v društveni odbor ter so bili izvoljeni: Predsednikom: g. c. kr. državnega pravdnika substitut in državni poslanec dr. A. Ferjančič (dosedanji predsednik g. dr. Papež izjavil je, da izvolitve vsled premnogih drugih poslov ne more več sprejeti), v odbor pa sledeči gg.: J. Gogola, c. kr. notar; dr. Val. Krisper, odvetnik; dr. M. Zamida, deželni svetnik; dr. J. Babnik, c. kr. sodni pristav; Fr. Milčinski, c. kr. avskultant; dr. M. Pirc in dr. V. Supan, odvetniška kandidata — vsi v Ljubljani, nadalje g. B. Trnovec, deželnosodni svetnik v Trstu; dr. J. Hrašovec, odvetnik v Celji in dr. D. Majaron, odvetniški kandidat na Dunaji. Pregledovalca računov sta gg. dr. J. Zupanec in dr. Fr. Munda v Ljubljani.

Po predlogu g. c. kr. deželnosodnega svetnika Pleška izreče se zahvala dosedanjemu marljivemu predsedniku g. dr. Papežu in pri posameznih nasvetih sprejelo se je še nekaj manj važnih predlogov. G. dr. Kotnik opozoril je na nek značilen nov poskus zatiranja slovenskega jezika pri sodiščih, s katerem se pa bo, ker v to ni poklicano strogo strokovno-znanstveno društvo „Pravnik“, pečalo še „Slovensko društvo“ ter bodemo tudi mi imeli priliko spregovoriti o tem svoje mnenje.

Našemu pravniškemu društvu, ki tako neumorno orje ledino naše narodne kulture, pa želimo iz dna srca tudi vnaprej najlepšega razvoja in uspeha.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. januarija

Državni zbor.

V včerajšnji seji nadaljevala je zbornica razpravo o proračunu deželnoobrambnega ministerstva, pa je ni končala. Prihodnja seja jutri.

Posl. dr. Ferjančič o slovenskih težnjah.

Dunajski poročevalec uglednega poljskega časopisa „Dziennik Polski“ imel je s poslancem dr. Ferjančičem pogovor o političnih težnjah slovenskih ter je vsebino tega pogovora priobčil v svojem listu. Dr. Ferjančič je mej drugim rekel: Naš narod nima državne preteklosti, bodočnost njegova pa je mogoča samo na podlagi ustave. Pred kakimi dvajsetimi leti bilo je v nas živahno gibanje za združitev vseh slovenskih pokrajin, za zjedinjeno Slovenijo. Ta stvar je stopila v ozadje in rodoljubi delujejo zlasti na povzdigo ljudske izobraženosti in izvršitev ravnopravnosti, kar bo omogočilo doseči prej imenovani smoter. Dr. Ferjančič naštel je potem nadrobno vse težaje gledé ravnopravnosti v šolah in uradih ter na vprašanje poročevalčeve po političnih smotrih rekel: Slovenci so pravi in odkritosrčni prijatelji vseh drugih Slovanov in nimajo zoper noben slovenski narod averzije. Najsrčnejša je vez s so-

sednimi Hrvati in Čehi, že radi skupnosti političnih interesov. Vzlic temu pa ne moremo posebno simpatizirati z državno pravnimi tirjatvami teh narodov. Ako bi oni dosegli svoj cilj, pogubile bi se njih simpatije za nas in mi bi ostali brez pomoči, kakor so Slovaki, odkar se je odcepila Ogerska. Vzlic temu opazujemo uspehe obeh narodov z najtoplejšimi simpatijami. Tisti hip, ko dosežemo doslovno izvršitev § 19. drž. osnovnih zakonov, nam tudi državnopravna samostalnost Čehov in Hrvatov ne bo več nevarna. Gledé avtonomije kraljevstva in dežel rekel je dr. Ferjančič, da bi bila prevelika avtonomija Slovincem — izvzemši Kranjsko — le v škodo. — O politični taktiki rekel je dr. Ferjančič, da se slovenski drž. poslanci drže zvesto Hohenwartovega kluba, ker se jim vidi sodelovanje z neslovanskimi zastopniki enakih interesov najboljša garancija za njihove interese. Tudi o stalšči Hohenwartovega kluba v bodoči večini izrekel se je dr. Ferjančič jako ugodno, gledé vnanje politike pa je rekel, da goje Slovenci prijateljska čutila tudi za najmočnejši slovanski rod, za Ruse, da pa je to brez politične podloge in če naši nasprotniki nam kaj tacega očitajo, tako je to nedostojno obrekovanje vedno lcjalnih in cesarju udanih Slovincov, katerim je omogočen razvoj samo v okviru habsburške monarhije. Vneti pač nismo za trojno zvezo, vzprejememo jo pa kot garancijo miru. — Konečno tožil je dr. Ferjančič o škodljivem počenjanju klerikalne frakcije v narodnem oziru. — „Dziennik Polski“ pravi, pričujoč ta interview, naj bi poljski poslanci razvoj in napredek Slovincov spremljali z največjo pozornostjo. — Zabeležili smo to izjavo slovenskega poslanca vzdružje se vsake pripomnje.

Slovensko šolstvo in minister Gautsch.

Proračunski odsek državnega zbora bavi se je predvčerajšnjim s proračunom naučnega ministerstva in sicer s točko „obrotno šolstvo“. Poslanec prof. Šuklje pojasnjeval je razmere obrtnega šolstva na Kranjskem in vprašal naučnega ministra, na kakov način misli pospeševati to šolstvo v bodoče. Priporočal mu je, naj ustreže želji prebivalstva ter ustanovi strokovno šolo za keramično obrt, ker bi se tem potem izdatno podprla domača obrtnost, vprašal, ali misli vlada dobiti posebno poslopje za sedanji obrtni šoli v Ljubljani ter nasvetoval ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole za kamnoseke v Tržaški okolici. — Naučni minister je na to odgovoril, da je pred kratkim naročil deželni vladi kranjski, naj preišče razmere gledé ustanovitve strokovne šole za kovinsko industrijo, gledé učnih delarnic in končno gledé rokodelske šole na Gorenjskem morda v Kranju, ter o uspehu teh preiskav poroča. Kar se dostaje keramične industrije na Kranjskem, namerava učna uprava odposlati posebnega strokovnjaka, da preišče razmere in pouči na lici mesta prizadete faktorije.

Zanimiva volitev v Zagrebu.

Poslanec tretjega okraja Zagrebskega, kanonik Lončarič, je te dni umrl in zategadelj bode treba nove volitve. Vlada kandidira za ta okraj sedanjega župana Zagrebskega, madjarona Mošinskega, kandidat združenih opozicij pa je velezaslužni bivši župan Zagrebski dr. Amruš. Volilski boj bode na vsak način srdit, izid pa pomemben za uspeh, kateri sta dosegli opoziciji z združitvijo. S tem ne rečemo, da bode opozicija zmagala; poštena volilska borba je mogoča le tam, kjer imajo zakoni sploh kaj veljave, česar na Hrvatskem ni.

Vnanje države.

Francoska kriza.

Panamska aféra stopila je v nov stadij. Najdeni zapiski Artonovi so zopet nekatere poslance kompromitirali in sodišče začne brez odlašanja protijim postopati. Mej tem pa delujejo monarhistični

priložnost imela. Če se mi to tudi posreči, seveda ne vem. Vender hočem vsaj poskusiti, ker za-me ni mučnejše in težje misli, nego zavest, da me kdo krivo sodi. Da me Vi, gospod doktor, krivo sodite, sklepam iz nekaterih Vaših trditvev in izjav. Hotela sem to zmoto že davno pojasniti, ali nekaj me je zadrževala moja boječnost pred pisano besedo (a ustmeno ni priložnosti v to), nekaj pa sem premišljevala in ugibala, katera mojih izjav Vas je k sklepu dovela, da jaz „Slovince krivo in malo cenim“.

Uzroke imam, čuditi se Vašemu mnenju o meni, ker mojemu mišljenju ni ničesar bolj tuje, nego preziranje tujih narodov in jaz nič bolj ne zaničujem, kot nestrpnost, bodisi potem narodnostnega ali verskega izvora.

Da sem Vaši trditvi — ker živim mej Slovinci in poučujem slovensko dečo, moram i jaz kolikor moč svoje mišljenje asimilirati mišljenju Vašega naroda, če hočem biti prava učiteljica izročene mi dece — oporekala, je bilo pač naravno, in tega mojega oporekanja vender niste mogli smatrati za zaničevanje ali malocenjenje Vašega roda! Bi li Vi, če bi mej Nemci živeli in zanje še toliko spoštovanja čutili, Vaš narod zato manj ljubili?

Po rojstvu in po odgoji sem Nemka. Moj materini jezik ljubim, kakor mora vsak človek — zavedno ali nezavedno — ljubiti tisti jezik, v katerem se je od prvega trenotja zavedanja učil svoje misli in občutke izražati. Ta ljubezen do materinega jezika ni kaka zasluga, ona je naravna potreba in sila, ki se ne ukloni nikakemu vplivu. Prav tako pa ne smatram onega brezmejnega narodnega navdušenja, kakeršno je dandanes povsod na dnevnem redu, za posebno čednost, ker mu sledi skoro vedno popolnoma neopravičeno zaničevanje družih narodnostij. Ono ni ničesar drugega, kakor neka drugačna, splošnejša oblika egoizma, tega v človeški naravi osnovanega nagona samozdržbe, ki posameznike kakor narode sili obraniti v vednem boji za materijalne in duševne zaklade svojo individualiteto.

Da bi bil ta boj mej posamezniki in malimi skupinami opravičen in pravi, ne morem verovati. Kaj bilo bi pravo in pametno, tega ne vem; in če bi celó o tem imela konkreten vzor, ne vem, na kak način bi ga zamogla izvesti. Kolikor jaz spoznam in mislim, bi moral imeti vsaj vsak posameznik in vsaka skupina jednako mero zajamčenih pravic

za obstanek in torej tudi za boj, — če so že mir prijateljstvo in ljubezen nemožne reči.

Tako sem vedno mislila. Nikdar mi ni na um prišlo, zaničevati kak narod in kolikor se zamorem spominjati, bilo je moje srce na strani onih, katere sem videla tlačene. Da sem pa na svoj narod ponosna, da sem in ostanem Nemka, je posledica naravnega zakona, ta pa tudi veva ljubiti se vzlic načelnim narodnostnim nasprotstvom, saj ljubezen ne pozna politike. Kakó torej bi mi bilo kedaj mogoče, izraziti misel, da črtim Slovence!

Ne vem, če sem Vas, gospod doktor, prepričala, da sklep, katerega ste si iz Vaših predstav napravili, a kojega mi do danes še niste naznanili, se z resnico ne strinja. Če pa iz pravega sklepa neresnica sledi, izvaja se vender iz tega, da so i premise morale biti neresnične.

Ne opravičam se, da sem Vas, gospod doktor, silila čitati moj zagovor, ker to je bilo moje pravo.

In morda priznate, gospod doktor, da me je želja vodila biti odkritosrčna, resnična.

S spoštovanjem

Serafina Berger.

L 19./V 189. "

(Dalje prih.)

agitatorji brez odlašanja in sicer v listih in v zbornici. Poslanec Prevost napadal je v zbornici vlado, češ, da podeljuje redove inozemcem, ne zmeče se zato, kake vrste ljudje so dotičniki. Govornik spodtikal se je ob tem, da je bil Herz na predlog bivšega italijanskega poslanika Menabrea odlikovan in predlagal, naj se odbije od proračuna 100 frankov v znak neodobravanja vladnega postopanja. Ribot je napadnika kratko a krepko zavrnil, a vendar ni njegov odgovor napravil utisa, katerega je bilo pričakovati. — Clémenceau se je menda res izvil iz zadrege. Obdolžen, da je poznal listin podkupljencev, tajil je sicer, a nihče mu ni verjel, dokler ni neki svedok izrekel suma, da je obdolžilec najbrž podkupljen.

Nemška vojaška predloga.

Parlamentarna komisija nemškega državnega zbora nikakor ne more skončati generalne debate o vojaški predlogi. Tudi takozvana ljudska stranka se je izrekla zoper vladno predlogo ter je voljna dovoliti le tolikšno pomožitev mirovnega stanja vojske, kolikerkšna je potrebna za uvedbo dveh letnega službovanja. Prebivalstvo — naglašal je govornik te stranke — je odločno zoper predlogo in če bi vlada razpustila državni zbor, bi pri novih volitvah bila korenito poražena. — Drž. kancelar Caprivi je odgovoril, da to ni nikaka ponudba. Vlada zahteva, da se vzprejme nje predloga v celoti ali pa sploh ne. Predloga je potrebna, kajti navzlic trojni zvezi je mogoče, da bi imela Nemčija opraviti z močnejšo vojsko. Sicer pa trojna zveza tudi ni tako trdna, da bi se ne mogla združiti, če pa bi razpadla, potem je dvomljivo, ali bi bilo mogoče skleniti drugo alijanco.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 24. januarja.

(Dalje.)

II. Uprava in premoženje: Za napravo telefona lanske leto ustavljenih 200 gld. se je izpustilo, uvrstilo se je pa pri nakupu hišne oprave mesto 200 gld. višjo svoto 400 gld. zaradi knjigovodstva.

Pri vrednostnih papirjih se je ustavilo 2750 gld. kot pasivne obresti od glavnice 55.000 gld. izplačane akcijskemu društvu dolenskih železnic.

Pri potrebščini za podturnski grad se je dosežanja višina pridržala, kar bo vsled novo napravljeneh nasadov večjih stroškov, se bo iz izvanrednega kredita za olepšavo mesta pokrilo, in to naj bi veljalo tudi gledé teh stroškov za l. 1892.

Pri mestnih davščinah se v mestni dokladi zniža lanski znesek 30.000 gld. na 27.000 gld. po predpisu.

Zniža se pa gostaščina od 26 na 27.000 gld. po predpisu. — Stanarine podturnske graščine se znižajo za 80 gld. Zakupnine od zemljišč so se zveksale za kakih 300 gld.

Potrebščina tedaj znaša 27.391 gld., pokritje 189.751 gld., prebitek 162.360 gld.

III. Ceste, ulice, trgi in sprehodi: izkažejo skupno potrebščino zračuneno po triletnem povprečnem znesku 39.060 gld. nekoliko više od lani, pokritje je postavljeno na 26.246 gld., tedaj nedostatka 12.814 gld. za okroglih 1000 gld. več nego vlani.

IV. Zdravstvene in blagotvorne zadeve imajo na novo postavljenih 300 gld. za zdravljenje škrofuloznih otrok, to je svota, ki se je leta 1892 v mestnem zastopu dovolila. Kakor že gori omenjeno, se je uvrstil tukaj živinozdravnik s plačo V. čina 720 gld., dočim ostale užitke dobiva iz klavničnega zaklada. Bilanca ima potrebščine 16.740 gld., pokritja 650 gld., nedostatka 16.090 gld. od lani le za 17 gld. više.

V. Šolstvo, znanost in umetnost ima pri 8 razredni dekliški šoli v reduti večjo najmovino, mesto 650 gld. 900 gld., dalje se je postavilo ravno tej šoli 450 gld. za dopolnitev telovadnega orodja in 144 gld. za 4 nove table po 36 gld.

Prispevki raznim zavodom ostanejo nespremenjeni od vlani.

Skupna potrebščina je tedaj 23.385 gld. Nedostatek se zračuna z 18.401 gld. ugodneje od vlani za 1500 gld.

VI. Vojaška nastanitev ima potrebščine 1599 gld. za 4000 gld. nižje od l. 1891 in za 1000 gld. nižje od lanskega leta, ker si je vojaški poveljnik sam priskrbel stanovanje in ker je tudi vojaštvo za nekoliko pisarn samo preskrbelo prostora. Pokritja je pri vojaštvu 1496 gld., nedostatka 103 gld.

VII. Raznoroški imajo potrebščine 1740 gld. pokritja 160 gld. in nedostatka 1580 gld.

Skupna presumtivna redna potrebščina se za leto 1893 zračuna 182.441 gld., pokritje 226.537 gld. tedaj je prebitka 44.096 gld.

Sledeče zneske pa je finančni odsek postavil mej izredno potrebščino:

1.) Prispevek k popravam župnijskega poslopja v Trnovem vsled posebne prošnje poleg že dovoljenih 400 gld. še 1100 gld.

2.) Posojilnemu zakladu na račun dolga 3155 gld.

3.) Mestni hranilnici na račun dolga 640 gld.

4.) Donešek k stroškom za dovozno cesto k dolenski železnični postaji pod zelenim hribom, po-

tem za razsvitljavo in za nasaditev drevja glasom magistratnega dopisa 9. januarja 1893, št. 26.491 skupaj 1150 gld.

5.) Naprava trotoirja na Poljanski cesti, t. j. tlak, požiralnike itd. 6500 gld.

6.) Zidanje šolskega poslopja na barji in sicer za prvo leto za nakup zemljišča in druge priprave 6000 gld.

7.) Ostali račun za kanal na Marije Terezije cesti 5600 gld.

8.) Lžanski most 1000 gld.

9.) Za olepšavne namene 3000 gld.

10.) Desinfektor glasom magistratnega dopisa 29/12 1892, št. 26.453 5500 gld.

11.) Dečmanove ulice na Poljanah, za katere so obravnave končane 10.000 gld.

Skupaj 43.645 gld., ki se imajo pokriti iz prebitka rednega gospodarjenja oziroma iz blagajničnih preostankov.

Finančni odsek je uvidel, da je pač še mnogo izrednih potrebščin, katere je pa v dvoje deliti, namreč take, ki se morajo v varovanje davkoplačevalcev odložiti do prihodnjih let v kolikor bodo prebitki dopuščali in to so od stavbinskega urada projektovana kanalizacija od Tržaške ceste do Ljubljane v znesku 18.000 gld., naprava lope za prašice na sejmišču v znesku 12.000 gld. za podaljšanje kanala na Dunajski cesti 500 gld.

Drugi večji del prihodnjih izrednih potrebščin pa spada mej tiste, ki so navedene v peticiji za dovoljenje novega posojila 500.000 gld. — in te so, — da jih le nekaj naštejemo:

Prispevki za deželno bolnično zgradbo s 6000 gld., za gledališče 30.000 gld., stavbe novega mesarskega mostu 100.000 gld., za osušenje močvirja i. t. d., a za te namene potrošene svote pridejo v prihodnje budgeta le z amortizacijskimi svotami.

Finančni odsek stavi na podlagi tega poročila sledeče predloge, in sicer:

1.) Slavni mestni zastop naj blagovoli odobriti vse navedene budgetne postavke in sicer z redno potrebščino 182.441 gld., z rednim pokritjem 226.537 gld. in s prebitkom 44.096 gld.

2.) Za izredne potrebščine, v poročilu na drobno navedene, dovolijo kredit 43.645 gld., ki je pokriti iz blagajniških preostankov.

3.) Glede naprave načrta Ljubljanskega mesta spremeni se dotični v seji 5. decembra 1888 storjeni sklep za sedaj v toliko, da naj se napravi načrt samo za stavbinske črte (Baulinien-Plan).

4.) Operat o potrebnih popravah mestne hiše in tivolskega gradu ima stavbinski urad takoj postaviti ter predložiti v najkrajšem času magistratu v daljnje poslovanje.

5.) Vse izročene prošnje o podporah so s tem rešene.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

Josip Marn †.

Po dolgi in mučni bolezni izdihnil je danes dopoldne blago svojo dušo veteran slovenskih profesorjev in književnikov, zaslužni predsednik „Matice Slovenske“, častni kanonik in vitez Franc Jožefovega reda Josip Marn. Pokojnik se je rodil dne 13. marca 1832. l. v Štangi nad Litijo. Dopršivši l. 1851. srednje šole Ljubljanske, ustopil je v semenišče ter postal l. 1855. kapelanom v Horjulu, kjer je ostal do l. 1857., ko je bil imenovan profesorjem veronauka in slovenščine na Ljubljanski gimnaziji. Tu je pokojnik deloval tiho in mirno a z najlepšim uspehom celih petintrideset let ter šele lani vsled oslabelega svojega zdravja stopil v zaslužni pokoj. Uzgojil je celo generacijo. Dijakom je bil ne samo izborni učitelj in voditelj, ampak pravi očetovski prijatelj, tako da so ga vsi ohranili v najboljšem spominu in govorili o njem z največjo hvaležnostjo in z največjim spoštovanjem. Slovensko književnost obogatil je pokojnik z mnogimi dobrimi spisi in monumentalnim „Jezičnikom“, neizcerljivim virom za vsakega literarnega zgodovinarja. Že kot gojenec Alojzijevega zanimal se je pokojni Josip Marn za literaturo in marljivo podpiral tedanjega urednika Cerkvenega časopisa ali Zgodnje Danice ter sam urejal „Danico“, tednik, katerega so pisali gojenci Alojzijevega, mej njimi J. Zvegelj in Josip Stritar.

Pisal je tudi za druge slovenske liste, kakor za „Vedeža“ in „Slovensko Bčelo“, sodeloval pri „Svetem pismu“, in sploh časopisje ne samo gmotno ampak tudi duševno rad podpiral. Prišedši za profesorja na Ljubljansko gimnazijo začel se je metodično baviti s slovensko filologijo in književnostjo, izdal l. 1863. „Kratko staroslovensko slovnico“ in jel

tisto leto v „Učiteljskem Tovarišu“ priobčevati razprave, jezikoslovne in pozneje literarno zgodovinske, katerim je nadzval ime „Jezičnik“. To je delo neumornega truda in obsežnega kritičnega preiskavanja, temelj književni zgodovini, s katerim si je pokojni učenjak zaslužil večno hvalo vsega naroda.

Posebno skrb posvečeval je pokojnik najodličnejšemu našemu literarnemu zavodu „Matici Slovenski“, katero je od nje ustanovitve neumorno podpiral in jej bil od leta 1887. vzgleden in delaven predsednik. Za Kopitarjevo slavnost l. 1880. spisal je za Matico znamenito svoje delo „Kopitarjevo spomenico“ najtemeljitejši spis o slovečem našem rojaku.

Kakor kot kritik, pisatelj, učitelj in duhovnik, bil je pokojnik tudi v socialnem življenju blag in dobrosrčen, plemenitega mišljenja in radodarnih rok in véren sin majke Slave, zato mu kliče vsa narod ob preranem grobu: Vječnaja pamjat!

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na jutranjo slovensko gledališko predstavo, štiriintrideseto te sezone, o kateri smo obširneje govorili že včeraj. Gledališki list prijavljamo na drugem mestu. Prva predstava Mascagnijeve opere „Cavalleria rusticana“ morala se je za nekoliko dnij odgoditi in pride torej še le bodoči mesec na vrsto. Dneve slovenskih predstav v mesecu februarju naznamimo jutri.

— (Trgovski ples) bode — kakor se nam poroča — dne 4. februarja v kazinskih dvoranah. Vabila se bodo začela razpošiljati že jutri. Čisti dohodek tega lepega plesa namenjen je humanitarnemu namenu. Vstopnice dobivajo se v prodajalnicah gg. K. Tilla in K. Karingerja. Treba je izkazati se z vabilom.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) ima danes zvečer ob polu 9. uri „jour-fixe“ v klubovi sobi „pri Slonu“. Razgovarjalo se bode tudi o skupini za Sokolovo maskarado, zato se opozarjajo člani, da se udeležijo mnogobrojno.

— (Vreme.) Kruti mrz se je danes umaknil toplejšim sapam. Nastopilo je mehkeje vreme, akopram še ne prav južno. Vender se je začela ledena skorja že tajati sem ter tja, posebno na solučni strani. Ako nastopi še južno vreme imeli bomo blata, da bode groza. Nevarni utegnejo postati tudi snežni plazovi raz streh, na katerih je toliko snega. Vremenska sprememba je menda splošna, ker se poroča iz raznih krajev o nastalem južnem vremenu.

— (Od Save na Dolenjskem) se nam piše: Po vztrajnem prizadevanji vrlega narodnjaka gosp. Tanciga, c. kr. poštarja iz Krške vasi, osnovalo se je bilo bralno društvo za vasi Krška vas, Cerklje, Čatež in Skopica. Pred jednim mesecem prejel je gosp. Tancig od deželne vlade potrjena dotična pravila. Osnovni odbor je potem sklical sejo minulo nedeljo v gostilno gosp. Kodriča v Krški vasi. Zbralo se je bilo mnogo zavednega kmetskega ljudstva iz gori imenovanih vasi. Pa tudi pet gospodov iz Kostanjevice nas je bilo počastilo s svojim pohodom, ki so nas zabavali s petjem in poučljivimi govori. V stalni odbor bili so pri tej seji izvoljeni: G. Rudman, trgovec v Krški vasi, predsednikom; g. Tancig podpredsednikom; g. Lajovic denarničarjem; g. Benedičič, učitelj iz Cerkelj, tajnikom. Za odbornike gg. Gantar, nadučitelj; Zevnik, posestnik, in Ivšič Miha, posestnik, vsi iz Čateža. Naj cvete, raste in uspeva to najnovejšo bralno društvo!

— (Z Dovjega) se nam piše: Zaradi škrlatice in davice je tukajšnja šola tekoče šolsko leto že drugič zaprta. Prvič moral je pouk prenehati koncem oktobra in drugič sredi t. m. — Dne 22. t. m. okrog polnoči nastal je ogenj v Mojstrani. Pogorela je žaga Janeza Klančnika po domače „Žagmoštra“. Kako je ogenj nastal, ne more se pozvedeti, najbrž zažgala je hudobna roka. Domača požarna bramba bila je precej na nogah, a zaradi obilnih zametov po poti bila je zadržana, tako da je k ognju prišla še le ko se je že ostrešje podrla. To bil je za požarno brambo prvi slučaj odkar obstoji. — Dne 25. t. m. ponesrečil je eden delavec iz Hrušice pri Jesenicah doma. Delal je pri železnici. Vrtali in razstreljavali so kamenje, in ker se jeden strel noče vžgati, hoče ga izbasati, a v tem se vžge in ga osmudi po obrazu. Revez bo težko še kedaj videl.

— (Umrli je) včeraj zjutraj v Dobovi pri Brežicah tamošnji župnik gosp. Ivan Kunej, v lepi moški dobi po dolgotrajni bolezni. Pokojnik bil je vrl duhovnik in rodoljub, podpredsednik Breški čitalnici, ustanovnik družbe sv. Cirila in Metoda, podružnici za Breški okraj ter član okrajnega šolskega sveta Breškega. Bodi mu lahka slovenska zemljica in blag spomin!

— (Gasilno društvo v Šmariji) na Spodnjem Štajerskem sklenilo je na svojem zadnjem glavnem zborovanju skoro jednoglasno, da uvede slovenski poslovni jezik in slovensko poveljevanje. Tako se je društvo postavilo na jedino pravo narodno podlago. Tako je prav! Naj bi mnoga druga društva posnemala vrle Šmarčane. Ravno pri gasilnih društvih se še veliko preveč nemškutari in to prav po nepotrebnem. Dokaz temu so ona društva, ki so že davnej dala domačemu jeziku svoje pravice. Na tem polji je treba še mnogo popraviti.

— (Nova lokalna železnica.) Trgovinsko ministerstvo dovolilo je drž. poslancu J. pl. Száj-belyu in višjemu inženirju H. Müllerju v Budimpešti, da smeta pričeti pripravljati tehnična dela za lokalno železnico od Sevnške postaje do premogokopov pri St. Janžu na Kranjskem. Ta dela morajo se izvršiti v šestih mesecih.

— (Iz narodnih društev.) Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Tolminu priredi veselico v proslavo ustanovitve podružnice na drugi dan svečana 1893 v prostorih „Tolminske čitalnice“. Vspored obsega nagovor odbornice gospe J. Vrtovec, deklamacijo, petje in veseloigro „Srce je odkrila“. Potem bode prosta zabava s prijaznim sodelovanjem septeta tolminskih diletantov in pevskega zbora bralnega društva v Tolminu. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen šolski družbi sv. Cirila in Metoda, sprejemajo se hvaležno blagovoljni darovi. — Kmetško bralno društvo pri sv. Lovrenci ob koroški železnici priredi v nedeljo 5. svečana t. i. veselico v prostorih gosp. A. Pernata. Vspored obsega govore, poročilo blagajnika, petje in veseloigro „Župan“. Potem bode prosta zabava s plesom. Vstopnina 30 kr. — Hrvatsko vseučiliško literarno zabavno društvo „Zastava“ v Zagrebu priredi svojim članom koncert s plesom dne 8. februarja v prostorih „Hrv. Doma“. Sodelujeta pevski in tamburaški zbor društva in vojaška godba.

Razne vesti.

* (Južno vreme in nesreče.) Na Dunaji bilo je zadnje dni nastalo južno vreme in se je vsled plazov snega raz streh in vsled ledu, ki se je naredil čez noč iz otajenega snega, prigodilo več nesreč. Ponesrečilo je okoli 50 oseb. Več delavcev, ki so sneg metali raz streh, padlo je na ulico in se poškodovalo manj ali več. Tudi iz drugih severnih krajev se poroča, da so vsled nastalega južnega vremena na mnogih krajih bili veliki snežni plazovi in je železniški promet vsled tega pretrgan. Iz Švice pa se poroča o novih snežnih zametih.

* (Gledališče „Theatre du Cirque“ v Antverpen) zrušilo se je minuli teden kratko pred začetkom predstave vsled eksplozije, katere dozdaj še ni pojasnjena. Proti polu osmi uri čuli so obiskovalci gledališke kavarne silen pok in v istem hipu zrušil se je oder in gledalski prostori. Grozen prizor pokazal se je očem. Izmed razvalin se je dvigal dim in izvlekli so zažgano truplo mašinista, kateremu je odtrgalo jedno roko. Kakor se sodi, razpočil se je kotel za parno kurjavo. Ko bi se bila eksplozija zgodila jedno uro pozneje, ko bi se že pričela predstava, nastala bi grozna katastrofa.

* (Zmrznjen slon) Zverinjak Kludskega utrpel je te dni na potovanju iz Kis Varde v Ungvar na Ogerskem veliko izgubo. Veliki slon zmrznul je mej potom in vsa prizadevanja ohraniti ga živega, bila so zastonj. Skubali so mu cel škaf čaja in vlili vanj steklenico ruma in več litrov kognaka. Slon je izpil sicer vse to, a navzlic temu poginil je na cesti. Tako poroča ogerski list „Nemzet“. Če le vsa povest ni zopet izrodek bujne fantazije, kakor ona o zmrznjenih 16 ciganih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 26. januarja. V današnji seji odgovoril minister Welsersheimb na interpelacijo slovenskih poslancev glede odprave slovensčine kot polkovnega jezika pri koroškem pešpolku. Stvarnega ni minister povedal ničesar, ampak odbijal očitanja interpelantov s splošnimi frazami in slabimi dovtipi.

Dunaj 26. januarja. Upravno sodišče razpravljalo danes o pritožbah Antona Hudovernika in tovarišev ter Janeza Mailnerja in tovarišev zoper deželno vlado kranjsko radi občinskih volitev na Bledu. Upravno sodišče razveljavilo razsodbo deželne vlade glede glasovanja Franca Tirmana kot pooblaščenca Gustava Voltrinija, sicer pa pritožbi odbilo.

Berolin 27. januarja. Carevič dospel sem in vzprejel včeraj Caprivija v avdijenci. — V včerajšnji seji vojaške komisije rekel Caprivi: Če je Moltke zmatral Ren za najmočnejši jez na svetu, tako iz tega še ne sledi, da ga sploh ni moči prekoračiti. Zato pa je napeti vse sile, da se to onemogoči.

London 27. januarja. „Times“ trdi, da se je kediv egiptski le navidezno udal in da mora Angleška skrbeti za vsak slučaj.

Prvikrat!

Štev. 34. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 511.

V soboto, dne 28. januarja 1893.

Valenska svatba.

Igrokaz v štirih dejanjih. — Spisala Ludovik Ganghofer in Marko Brociner. Preložil Fr. Svoboda. — Režiser gospod Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka baron Kuhn št. 17.

Ustoppina:

Parterni sedeži I. do III. vrste 80 kr., IV. do VIII. 60 kr., IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr. in III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustoppina v lože 50 kr. — Parterna stojišča 40 kr. — Dijaške ustoppine 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Šelenburgove ulice, in na večer predstave pri blagajnici.

Prihodnja predstava bode v četrtek dne 2. februarja 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
26. jan.	7. zjutraj	739.8 mm.	—14.8 C	brevz.	megla	
	2. popol.	738.4 mm.	—4.2 C	sl. jzh.	jasno	0.00 mm
	9. zvečer	738.9 mm.	—7.8 C	brevz.	obl.	

Srednja temperatura —8.9°, za 7.3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 27. januarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.50	98.65
Srebrna renta	98.20	98.25
Zlata renta	116.70	116.70
50/100 marčna renta	101.05	101.15
Akcije narodne banke	998.—	999.—
Kreditne akcije	320.25	321.40
London	120.85	120.58
Srebro	—	—
Napol.	9.62	9.62
C. kr. cekini	5.69	5.66
Nemške marke	59.25	59.25

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega, iskrenega sočutja, ki so nam povodom smrti naše nepozabne, drage matere oziroma tašče in stare matere, gospe

Marije Stare

pivovarnarice in hišne posestnice

došli od blizu in daleč, za krasne vence, kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo do zadnjega počivališča drage pokojnice izrekata najpri-srčnejšo, najiskrenejšo zahvalo

(99) žalujoči obitelji

Stare in Janesch.

Mengiš in Ljubljana 26. januarja 1893.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Linc, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " popoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropejski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—19)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Risalnice, risalni ogel, risalni čavlički, risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škrljnat klinci, škrljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisanke, šolske torbe, sepija tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisanke, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtniki, črnilec, tintniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje. (1024) IV. (20)

Odbor „Slovenske Matice“ naznanja častitim društvnikom prežalostno vest, da je njč večletni, prezaslužni predsednik, občespoštovani gospod

JOSIP MARN

c. kr. gimnazijalni profesor, častni kanonik, konzistorijalni svetnik, vitez Franc-Josipovega reda itd. itd.

danes ob 10. uri dopoldne po dolgi, težki bolezni, večkrat prejemši sv. zakramente za umirajoče, v 61. letu svoje dobe, v Gospodu mirno zaspal.

Truplo nepozabnega ranjkega prenesó v nedeljo, dne 29. januarja, ob 4^{1/2}. uri popoldne iz hiše Pred škofijo št. 10 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maša za dušo prebлага pokojnika se bode darovala v ponedeljek, dne 30. januarja, v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Predragi predsednik bodi priporočen v blag spomin in spodobno molitev.

V Ljubljani, dne 27. januarja 1893.

(101)